

Kauno gatvėje vieno namo nišoje įkurdintas jonaviškų jau pagėmęs „Žibinčius“.

Jauki vieta – už miesto bibliotekos. Čia įkurta pirmoji Lietuvoje vasaros skaitykla-terasa po atviru dangumi.

G. Bliumėnaitė nuotr.

Jonų sostinėje pasigendama savitos dvasios

Kukliausia ir naujausia Jonavoje – „Žibinčius“ – skulptūra jau sužavėjo gyventojus, ją giria ir turistai. Tai yra puikus pavyzdys, kaip mažomis architektūros detalėmis galima sukurti miesto savitumą. Būtent to Jonų sostinėje vis dar pasigendama.

Vėjūnė INYTĖ
LR korespondentė

Nors iki Joninių dar yra laiko, Jonavos gyventojai šios šventės jau laukia. Į miestą neseniai buvo atgabentas ir jau pastatytas naujas pėsčiųjų tiltas, kurio su patogiau patekti į Joninių slėnį.

Mieste nestinga parkų, aikščių ir paminklų. Tačiau kai kurie jų atrodo keistai ir išsities tokiose erdvėse nėra labai jauki.

Jonaviškė kultūrologė Kristina Jaskūnienė mano, kad šiam miestui dar stinga savitos dvasios.

Jau turi ne vieną simbolį

Vos atvykus į Jonavą J.Basaničiaus ir J.Radio gatvių sankirtoje įrengtame žiede stovi „Šviesos bokštas“. Tai 11 metrų aukščio ažurolinis nerūdijančio plieno statinys. Vakarinis bokštas šviečia. Ant jo įkurdinta miesto sergėtojo Jono skulptūra. Jis vienoje rankoje laiko ietį ir skydą ginčams miestą, o kita tarši sveikinimą atvykėlius.

„Jonava sutvarkyta, prižiūrima. Tačiau jai stinga dvasios. Žibinčiaus skulptūra – viena iš tų retų išimčių.“

K. Jaskūnienė

Tai – kauniečio skulptoriaus Stasio Žirgolio kūrinys. Šį kūrinių jis sukūrė dar 2004 metais. Dabar šis statinys atrodo nykiai, ypač dieną, kai apšvietimas neveikia.

Visai netoli, prie Janinos Miščiukaitės meno mokyklos, stovi kitai nuo Jonavos neatsisėjami asmenybei – verslininkui Bronislovui Lubinui – skirta skulptūra. Jo vadovaujamoje bendrovėje „Achema“ dirbo ir tebedirba daug vietinių gyventojų. 2015 metais minint bendrovės 50 metų sukaktį miesto centre buvo pastatyta natūralistinė B.Lubio skulptūra, vaizduojanti veržinį ir priekį žengiantį verslininką. Jos autorius – taip pat kauniečių skulptorius Alfonsas Vaura.

Geriausiai išlikusioje Jonavos senamiesčio Kauno gatvėje taip pat galima aptikti savitą miesto suugotoją. Šioje gatvėje stovi ne vienas nuo tarpokario išlikęs mūrinis namas, kuriame gyveno ir įvairias prekes parduvinėjo žydai. Atnaujintoje, trinckelėmis grįstoje gatvėje įrengti šviestuvai, primenantys senovinius žibintus.

Vieno naujesnio pastato nišoje įkurdintas „Jonapolio žibinčius“. Tai iš metalo lakštų sukurta vyro, laikinčio žibintą, skulptūra. Ją pernai sukūrė jonaviškis kalvis Andrius Šukutis.

Pastate, kur įkurdintas „Žibinčius“, anksčiau buvo restoranas ir svečių namai „Jonapolis“, todėl skulptūrai ir suteiktas su tuo susijęs pavadinimas.

Aikštėse stinga gyvybės

Jonavoje yra kelios aikštės. Vieną jų – Sąjūdžio aikštę – projektavo kauniečių komanda: architektė Jovita Šyokienė ir tada dar architektūros studentai Andrius Gabrys ir Laurynas Avyžius. Projektas sukurta 2009 metais.

Aikštė grieta šviesiu granitu, joje stovi iš tokių pat medžiagų pagaminti kubai pasidėdinti iš grindinio vasaromis trykštanti 11 fontano čiurkšlių. Yra ir kauniečio skulptoriaus Danieiliaus Sodeikos sukurta fontanas „Nendrės“. Čia pat esanti viešojo transporto stotelė taip pat iš šalto betono ir atiklo. Kol fontanai neveikia, aikštė atrodo šalta ir nejauki.

Tuo pat metu buvo atnaujinta ir Santaros aikštė prie Jonavos savivaldybės. Ji tvarkinga, bet taip pat nėra labai įdomi.

Naudojo natūralias medžiagas

Kur kas patraukliau atrodo tos vietos, kuriose darbai atlikti neseniai. Viena tokių – Žeminių gatvėje esantis Ramybės skveras. 2019 metais jame įrengta vaikams skirta žaidimo aikštė. Šalpinės, karstynės, tunelinai sukurti iš natūralių medžiagų, žemė užpildyta medžių žieve, akiai nevargina plastikio ar spalvota standartinė vaikų žaidimo aikštelės įranga.

Dar viena jauki vieta – už mies-

B.Lubio skulptūra pastatyta pačiame miesto centre.

Ažurolinis „Šviesos bokštas“ su Jono skulptūra vakarais šviečia.

Ties dviračių taką, įrengs naują parką

Vijolė Šadauskienė
Jonavos turizmo ir informacijos centro darbuotoja

„Šiais metais bus atidarytas naujas pėsčiųjų tiltas. Taip pat baigiamas statyti stadionas ir miesto baseinas. Tikimės, kad tai paskatins sporto turizmą.“

to bibliotekos. Čia įkurta pirmoji Lietuvoje vasaros skaitykla-terasa po atviru dangumi. Čia taip pat pastatyti mediniai modernūs lauko baldai.

2020 metų pabaigoje į Jonavą iš Kretingos buvo atgabentas ir pastatytas naujas pėsčiųjų tiltas. Jis sujungia Kosmonautų gyvenamąjį rajoną su Joninių slėniu. Šiuo metu tvarkoma jo aplinka. Po tilto – iš akmenų sukurta medžiūnė.

Nuo tilto link Neris pakrantėse veda nauji dviračių ir pėsčiųjų takai su mediniais suoliais ir gultais.

Puodėti ar net pasimaudyti galima ir mieste esančiuose Varnutės tvenkiniuose, pasiūti prižiūrimame Joninių slėnyje.

Patarė tartis su specialistais

Jonaviškė kultūrologė, Kultūros tarybos narė K.Jaskūnienė pabrėžė, kad šio miesto didžiausia vertybė yra gamta – parkai, pievos, Neris ir Varnutės tvenkiniai bei jų pakrantės.

„Gerai, kad šios teritorijos prižiūrimos, bet jį žmonės per daug nesikiša, jų nesudario kokiais nors nereikalingais akcentais. Jų reikėtų gal tik Joninių

Nuo Jonavos iki Ruklos bus tiesiamas ir naujas dviračių takas. Jau parengtas ir visuomenei pristatytas naujo parko projektas. Jis atsiras Rimkų gyvenamajame rajone, kur yra daugiaaukštis penkių bei devynių aukštų namai, gyvena daug jaunų šeimų. Parkas toje vietoje labai reikalingas.“

slėnyje, nes kai ten nevyksta šios šventės, svečiai nežino, kas tai per vieta. Menininkai yra siūlę sukurti kokių nors darbų, kurie toje vietoje atspindėtų Joninių dvasią, bet idėjos liko neįgyvendintos“, – sakė K.Jaskūnienė.

Į Joninių slėnį vedantis naujasis pėsčiųjų tiltas kultūrologė atrodo per daug gremėzdiškas. K.Jaskūnienė priminė, kad savivaldybės atstovai klausė gyventojų nuomonės, ar jiems patinka toks tiltas, ir daugelis tam pritarė.

„Mano nuomone, žmonių palaikymas gerai, bet kai mieste statomi tokie dideli ir ilgalaukiai objektai, labiau reikėtų atsižvelgti į specialistų patarimus. Taip pat ir dėl akmeninių medžių. Pastatyti juos buvo vieno gyventojų iniciatyva, savivaldybė už juos sumokėjo nemažai pinigų. Kai kurie Jonavos gyventojai jais žavisi, bet argi tikri medžiai nebūtų buvę geriau ir natūraliau?“, – klausė kultūrologė.

Kur kas palankiau dėl natūralumo K.Jaskūnienė įvertino Ramybės skverą bei skaityklą po atviru dangumi.

Miesto aikštės yra gana tvarkingos, tad rekonstruoti jų gal

Ne visi akmeniniai medžiai žavisi.

dar ir neverta, nes Jonavoje yra kur kas svarbesnių darbų.

„Žibinčius“ pasakoja istoriją

Prakalbus apie mieste esančias skulptūras K.Jaskūnienė sakė, kad B.Lubij jonaviškiai iki šiol mini geru juo ir gerbia jo atminimą. Bet verslininko skulptūra vis dėlto būtų labiau tikusi prie bendrovės „Achema“, o ne pačiame miesto centre.

„Šviesos bokštas“, kultūrologės nuomone, yra to laiko, kai jis buvo statomas, atspindys. Gal dabar miesto simbolis ir galėtų atrodyti kitaip, bet gyventojai prie jo pripratę ir akį jis niekam nerėšia.

Kultūrologė labai palankiai įvertino „Žibinčiaus“ skulptūrą.

„Jonava sutvarkyta, prižiūrima. Tačiau jai stinga dvasios. Žibinčiaus skulptūra – viena iš tų retų išimčių. Ši skulptūra tarši pasakojimą savo istoriją, kuri įdomi žmonėms. Tokių kūrinių mieste reikėtų ir daugiau“, – kalbėjo K.Jaskūnienė.